

PIĄTKA NA KAŻDE WARUNKI

(CZĘŚĆ PIERWSZA)

Przedstawiamy projekt małego jachciku, przeznaczonego do budowy amatorskiej. Piątka może bezpiecznie żeglować w niemal każdych warunkach pogodowych.

JanuszMaderski

Konstrukcja

Kadłub o poszyciu słomkowym, klejonym budujemy z listewek sosnowych, modrzewiowych lub mahoniowych. Do klejenia zastosujemy Epidian 5 (utwardzacz PAC) zagęszczony pyłkiem drzewnym, jaki jest odpadem przy szlifowaniu. Wręgi wycinamy z desek. Elementy wręgi łączymy za pomocą sklejkowych węzłówek. Wręgi, stępkę, denniki oraz pierwszą listwę poszycia najlepiej wykonać z desek dębowych. Konstrukcję pokładu i kokpitu wykonujemy z drewna sosnowego, poszycie ze sklejki 10 mm. Najbardziej narażony na przeciekanie węzeł półpokład-nadbudówka wykonujemy metodą szycia i klejenia. Zaleca się laminowanie połączeń sklejki wąskimi paskami (około 4 cm) tkaniny szklanej przesyconej żywicą epoksydową.

Jacht z zewnątrz należy zakonserwować środkami grzybobójczymi i polakierować lakierem bezbarwnym. Wnętrze konserwujemy naturalnym pokostem i również lakierujemy.

Na maszt i bom przewidziano krajowe profile aluminiowe. Reling i okucia najlepiej wykonać ze stali

nierdzewnej. Jeżeli jednak ich koszt miałby uniemożliwić zbudowanie jachtu, to możemy zastosować zwykłą stal, licząc się z koniecznością corocznego malowania tych elementów. Problem ten może rozwiązać cynkowanie okuć. Stalowa płetwa balastowa obciążona jest ołowianym bulbem. Ster kleimy z dwóch desek dębowych.

Kokpit i wnętrze

Głęboki, szeroki i dobrze osłonięty dwupoziomowy kokpit „odwadniany” jest przez duże otwory w ławach mamy dostęp do dwóch bakist o łącznej pojemności ok. 350 litrów. Kokpit oddziela od wnętrza pochyła ścianka ramy wręgowej „B”. Przewiduje się wyposażenie jachtu w osłonę kokpitu - szprycbudę. Obniżany próg zejściówki jednym ruchem ręki można podnieść do poziomu ław.

Wnętrze o wysokości 1,30 m mieści dwie szerokie (65 cm) koje, na których mogą spać nawet osoby mierzące dwa metry wzrostu. Przy grodzi kambuz z wahliwie zawieszoną kuchenką. Kuchenka umieszczona nisko, blisko osi jachtu jest mniej

podatna na ruchy spowodowane falą. Na burtach - półki i jaskółki; pod kojami i kokpitem - przestrzeń ładunkowa. Kabina dziobowa mieści podwójną koję. Poziom koi w mesie i forpiku jest ten sam.

Armator może dostosować wnętrze do indywidualnych potrzeb, opierając się na wewnętrznym układzie wiązań kadłuba, na przykład układ trzech koi z toaletą, albo dwie koje, większy kambuz, stała szafka ze stołem nawigacyjnym, toaleta za grodzią zabudowaną w dziobie na wręgę „F”...

Własności nautyczne

Wysoka wolna burta, rozchyłone wręgi dziobowe; wypłaszczone na owręzu dno, szeroki kadłub oraz nisko położony środek ciężkości sprzyjają suchej żegludze i stateczności. Moment prostujący przy przechyle 30 stopni - graniczny rozsądny kąt przechyłu w żegludze na wiatr - wynosi 6500 Nm (średni stan załadowania jachtu). Żeglując na wiatr będzie można nieść następujące żagle:

do 5°B - pełne żagle;

do 6°B - jeden ref na grocie + fok;

do 7°B - dwa refy na grocie + fok;

do 8^B - dwa refy na grocie + fok sztormowy;

do 9^B - grot sztormowy + fok sztormowy;

powyżej: fok sztormowy

Od 3^B prędkość w bajdewindzie nie powinna spadać poniżej 5 węzłów. Zdolność do szybkiego żeglowania to również zwiększenie bezpieczeństwa. Zanurzenie wynoszące 1,23 m stanowi ograniczenie w żeglowaniu po płytkich akwenach. Nie jest ono jednak tak istotne jak w ciężkich, dużych jachtach; Piątkę może zepchnąć z mielizny jeden człowiek.

Najbardziej niebezpieczna dla małej łódki jest żegluga z wiatrem i wypiętrzająca się na płycznach fala. Sternik musi przeciwdziałać tendencji jachtu do ustawiania się bokiem do nadbiegającej fali. Aby ułatwić sternikowi zadanie, zastosowano miecz rufowy, wysuwany na kursach pełnych.

Transport

Nie jesteśmy przyzwyczajeni do holowania jachtów balastowych. Kadłub stoi na przyczepie wysoko. Pamiętajmy jednak, że istotne jest nie wrażenie, lecz położenie środka ciężkości. Również z wodowaniem 600-kilogramowej łodzi nie powinno być większych problemów. W wielu klubach (np. nad Zalewem Szczecińskim) znajdują się 1- lub 2-tonowe żurawiki do wyciągania mniejszych łodek.

Rys. Marek Strauchold

Całkowity koszt materiałów na jacht, bez żagli, nie powinien przekroczyć 3500 zł.

Piątka

długość całkowita	4,98 m
długość KLW	4,77 m
szerokość	2,40 m
szerokość KLW	2,00 m
powierzchnia ożagli	20 m ²
zanurzenie	1,23 m
wyporność	1000 kg
masa	654 kg
masa balastu	254 kg

